

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

91.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 15. schůze
ze dne 5. října 2022

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Konference o budoucnosti Evropy – Přeměna vize na konkrétní opatření /kód Rady 10437/22, KOM(2022) 404 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace ředitele Odboru evropské institucionální a právní podpory Úřadu vlády Štěpána Pecha, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jaroslava Bžocha a po rozpravě

1. **projednal** výše uvedený dokument;
2. **podporuje** rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;
3. **vyjadřuje pochybnosti** nad závěry, které konference přinesla a které se velmi podobají názorům a přáním Evropského parlamentu a nereflktují plně názory parlamentů členských států;
4. **nesouhlasí**, s otevíráním smluv a svoláním konventu, který by měl změny přinést, dokud nebudou využity a přezkoumány všechny možnosti, které v současné době EU má, např. využití přechodové klauzule tzv. passarelle;
5. **zdůrazňuje**, že informovanost v členských státech, ohledně konání Konference o budoucnosti Evropy, byla velmi slabá, o čemž vypovídají její závěry;
6. **podporuje** využití současné vícejazyčné platformy pro další zapojení veřejnosti z řad členských států;

7. p o v ě ř u j e předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Roman Bělor v. r.
ověřovatel

Jaroslav Bžoch v. r.
zpravodaj

Petr Fifka v. r.
místopředseda

Realizace návrhů Konference o budoucnosti Evropy

Informační podklad ke sdělení Konference o budoucnosti Evropy - Přeměna vize na konkrétní opatření

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Konference o budoucnosti Evropy - Přeměna vize na konkrétní opatření
COM(2022) 404 final, kód Rady 10437/22

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
23. 6. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
31. 8. 2022 (1. kolo)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 25. 7. 2022, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 31. 8. 2022 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

[Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Konference o budoucnosti Evropy - Přeměna vize na konkrétní opatření](#) (dále jen „sdělení“) představuje první kroky, které jsou nutné k realizaci návrhů, které byly formulovány v rámci zakončení Konference o budoucnosti Evropy. Komise se vyjadřuje k jednotlivým návrhům a vyhodnocuje, zda v daných oblastech již provádí iniciativy, které reagují na tyto návrhy, nebo zda již relevantní iniciativy předložila, jejich předložení plánuje, případně zda v daných oblastech bude nutné předložit zcela nové iniciativy.

K uspořádání Konference o budoucnosti Evropy (dále jen „konference“) se předsedkyně Evropské komise **Ursula von der Leyenová** zavázala ve svém [úvodním prohlášení na plenárním zasedání Evropského parlamentu](#) dne 16. července 2019 ve Štrasburku, kde vyjádřila zájem o to, aby se evropští občané aktivně podíleli na budování budoucnosti Unie. Téma konference o budoucnosti Evropy se objevilo i v [politických směrech Evropské komise 2019 – 2024](#).¹ Následně bylo po dlouhých vyjednáváních 10. března 2021 přijato [společné prohlášení](#) předsedů Evropského parlamentu, Rady a Evropské komise, kde byly nastíněny základní metody, cíle a zásady konference. Za účelem organizace konference byla zřízena výkonná rada. V ní měli rovné zastoupení Evropský parlament, Rada a Evropská komise. Se statutem pozorovatele se výkonné rady účastnila trojka předsednictví Konference výborů pro evropské záležitosti.

Zahajovací akce konference se konala **9. května 2021** (Den Evropy). Součástí [konference](#) byla **vícejazyčná digitální platforma**, prostřednictvím které mohli sdílet své nápady a připomínky přímo občané. Dále se v rámci konference konaly **decentralizované akce** pořádané občany, organizacemi nebo celostátními, regionálními a místními orgány v jednotlivých zemích EU. V rámci konference se konaly také **panelové diskuse evropských občanů a plenární zasedání konference**, což byla zasedání, která měla zajistit, aby byla projednána doporučení vycházející z panelových diskusí občanů. Plenárních zasedání se účastnili zástupci Evropského parlamentu, Rady a Evropské komise, jakož i zástupců všech vnitrostátních parlamentů členských států EU a občané Unie.

Celá konference byla zakončena rok po svém zahájení, **9. května 2022**, předáním závěrečné [zprávy](#) předsedům Evropského parlamentu, Rady a Evropské komise. **Závěrečná zpráva obsahovala 49 návrhů a 326 konkrétních opatření.** Návrhy byly strukturovány do devíti témat: změna klimatu a životní prostředí; zdraví; silnější ekonomika, sociální spravedlnost a pracovní místa; EU ve světě; hodnoty a práva, právní stát, bezpečnost; digitální transformace; evropská demokracie; migrace; vzdělávání, kultura, mládež a sport.

V návaznosti na závěrečnou zprávu **přijal Evropská parlament 9. června 2022 usnesení, v němž navrhuje změny Smluv v rámci řádného revizního postupu.** Generální sekretariát Rady zveřejnil 10. června 2022 [předběžné technické posouzení](#) návrhů a souvisejících opatření obsažených v závěrečné zprávě konference. Následně se k výsledkům konference vyjádřila Evropská rada ve svých [závěrech](#) ze zasedání, které se konalo 23. a 24. června 2022. V těchto závěrech uvedla, že příslušné orgány mají zajistit přijetí účinných opatření, jež budou na předloženou zprávu navazovat. O výsledcích konference byla [vedena diskuze](#) také v rámci Rady pro obecné záležitosti, která se konala 20. září 2022.

- **Obsah a dopad:**

Komise se ve sdělení věnuje [posouzení návrhů a opatření](#) vyplývajících ze závěrečné zprávy konference o budoucnosti Evropy (dále jen „návrhy konference“). Komise návrhy rozčlenila do čtyř kategorií. **První kategorie** jsou případy, kdy Komise **již provádí iniciativy**, které přímo reagují na

¹ Více o přípravách Konference o budoucnosti Evropy lze nalézt také v analýze Parlamentního institutu z února roku 2020: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=169718>

návrhy konference. V této kategorii zmiňuje například [evropský právní rámec pro klima](#), který provádí návrhy konference zařazené do tématu *změna klimatu a životní prostředí*. Druhou kategorií tvoří návrhy, které **Komise již předložila** a na kterých v současné době pracují spoluzákonodárci. Jedná se například o návrh [aktu o umělé inteligenci](#), který pomáhá naplňovat návrhy konference uvedené u tématu *digitální transformace* a na jehož konečném znění se musí dohodnout Evropský parlament a Rada. **Třetí kategorie** zahrnuje oblasti, v nichž Komise **již plánuje** předložit návrhy. Jedná se například [o návrh aktu o svobodě sdělovacích prostředků](#),² který by měl pomoci naplnit návrhy konference zahrnuté do tématu *hodnoty a práva, právní stát a bezpečnost*. **Čtvrtá kategorie** se týká případů, kdy jsou návrhy předložené konferencí částečně nebo zcela nové a vyžadují, aby Komise předložila **nové iniciativy nebo návrhy**. V těchto případech Komise zváží nové oblasti činnosti. Například pro naplnění návrhů konference u tématu *zdraví* Komise zváží vytvoření nového komplexního přístupu k duševnímu zdraví. Podrobněji se Komise věnuje jednotlivým návrhům a opatřením vyplývajícím ze závěrečné zprávy konference v [příloze](#) sdělení.

Komise dále ve sdělení vysvětluje [zásady navazujících kroků](#). Komise konstatuje, že u oblastí, kde bude třeba, aby byly předloženy nové návrhy, tak učiní nejpragmatictější možným způsobem. Komise poukazuje na to, že pro naplnění některých návrhů konference bude třeba využít nelegislativní opatření, protože v daných oblastech má Komise omezené legislativní pravomoci nebo protože je takové řešení nejvhodnější.

Komise se dále věnuje možné [změně zakládajících smluv](#). Komise ve sdělení konstatuje, že bude vždy stát na straně těch, kteří chtějí Evropskou unii reformovat, aby lépe fungovala. Tato změna může být v případě nutnosti dosažena i prostřednictvím změny Smluv. Komise také poukazuje na to, že nevyužitý potenciál je také ve stávajících smlouvách a na návrhy konference by se mohlo reagovat využitím překlenovacích ustanovení k přechodu na hlasování kvalifikovanou většinou v určitých oblastech politiky.

Dále se Komise věnuje [roli občanů při tvorbách politik EU](#). Roli občanů plánuje Komise rozšířit a chystá se navrhnout způsoby, jak zajistit, aby občané hráli při tvorbě politiky EU výraznější úlohu, například prostřednictvím nové generace panelových diskuzí s občany. Komise zmiňuje také portál [„Podělte se o svůj názor“](#), který by se měl stát jednotným místem pro online zapojení občanů.

- **Stanovisko vlády ČR:**
Vláda přijetí sdělení vítá. Pozitivně se staví k otázce zapojení občanů do unijních rozhodovacích procesů, před zaváděním nových nástrojů klade nicméně v první řadě důraz na dostatečnou propagaci a případně vylepšování stávajících mechanismů. Vláda se obecně staví skepticky ke změnám primárního práva. U změn způsobu hlasování v Radě vláda zdůrazňuje možnost přezkoumání využití překlenovacích ustanovení.
- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Sdělení bylo dne 17. června 2022 předáno Evropskému parlamentu a Radě. V [Evropském parlamentu](#) bylo sdělení postoupeno k projednání Výboru pro ústavní záležitosti.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Jaroslavem Bžochem zpracovala Mgr. Tereza Gajdová, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

² Po vydání sdělení došlo dne 16. září 2022 ke zveřejnění tohoto návrhu.